

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทที่ 3 ซึ่งรายงานเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ประเด็นสำคัญที่นำเสนอได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ต่อจากนี้จะได้นำเสนอไปตามลำดับ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ในการวิจัย ประชากรเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2548 จำนวน 1,200 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการคิดตามสัดส่วนจากตาราง ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ เกร็จซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan : 607-610 อ้างถึงใน นิติยา ภัตสรศิริ และ นรา สมประสงค์ 2538 : 12) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % จะได้กลุ่ม ตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 291 คน ครั้งนี้ได้เลือกตัวอย่างจากประชากรมาศึกษาจำนวน 300 คน (สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ)

2. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะกระทำดีของเด็กและ เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีตัวแปรที่จะศึกษา และนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวแปรอิสระหรือตัวแปรปัจจัย

2.1.1 กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ กลุ่มตัวแปรนี้ประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุนทางสังคม และตัวแบบที่กระทำดี

1) การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลในสังคมให้การยอมรับ นับถือเด็กและเยาวชนและเคารพในคุณค่าความสามารถ ความคิดความรู้สึก และการกระทำ

ให้ความสนใจยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งในสังคม และให้การสนับสนุนในการทำสิ่งต่าง ๆ ตัวแปรนี้วัดโดยแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมของ อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533) โดยแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ลักษณะเนื้อหานี้เกี่ยวกับความรู้สึกและการรับรู้ของบุคคลว่า บุคคลที่อยู่รอบตัวเขาเป็นที่พึ่งได้มากเพียงใด และมีคนคอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรมในยามที่เขามีปัญหา หรือมีความต้องการหรือไม่เพียงใด ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ฯ และปรับลดจำนวนข้อลงเหลือ 10 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้มีตั้งแต่ 10 - 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยจะเป็นผู้ที่มีการรับรู้ว่ามีหรือได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูง ผู้ที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ยเป็นผู้ที่มีหรือได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่ำ

2) ตัวแบบที่กระทำดี หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนมีตัวแบบที่กระทำหรือแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและก่อให้เกิดการเลียนแบบในพฤติกรรมนั้น ๆ ตัวแปรนี้วัดโดยแบบวัดการมีแบบอย่างที่เหมาะสมที่สร้างขึ้นโดย สุภาสินี นุ่มเนียน (2546) โดยแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่ามีจำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” วัดโดยให้เด็กและเยาวชนรายงานว่า ตนมีผู้ปกครองและเพื่อนที่มีพฤติกรรมการเป็นแบบอย่างที่ดีมากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ฯ และปรับลดจำนวนข้อให้เหลือ 10 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้มีตั้งแต่ 10 - 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแบบอย่างที่เหมาะสมมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแบบอย่างที่เหมาะสมน้อย

2.1.2 กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรนี้ประกอบไปด้วย 3 ตัวแปรคือ เหตุผลเชิงจริยธรรม การมุ่งอนาคตควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการดังนี้

1) เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนมีกระบวนการคิดที่ใช้เป็นหลักในการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ขัดแย้งทางจริยธรรม ได้ใช้แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมของ โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2541) ซึ่ง ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) นำมาปรับลดให้สั้นลงเหลือ 7 เรื่อง 14 ข้อ คำถาม โดยแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่าแต่ละเรื่องมีเหตุผลให้ประเมินจำนวน 2 เหตุผล แต่ละเหตุผลมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ผู้ที่เห็นด้วยกับเหตุผลมากที่สุดจะได้คะแนน 6 คะแนน ผู้ที่เห็นด้วยกับเหตุผลน้อยที่สุดจะได้คะแนน 1 คะแนน คะแนนที่เป็นไปได้มีตั้งแต่ 77 - 462 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ย

หมายถึง ผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง ผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) การมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนมีความสามารถที่จะคาดการณ์ไกล และเล็งเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต สามารถวางแผนที่จะรับผลดีและป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นได้ และควบคุมพฤติกรรมที่ต้องใช้ความอดทนเสียสละ กระทำพฤติกรรมนั้นได้อย่างเหมาะสมเป็นเวลานานพอที่จะนำไปสู่ผลในอนาคตได้ การวัดตัวแปรนี้ได้ใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิ นงมตา วณิชทานนท์และคณะ (2536) โดยแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ลักษณะแบบวัดรายงานถึงนิสัยและการปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวัน ในทำนองเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ไกล และรู้จักอดได้รอได้ เพื่อผลประโยชน์ที่มากกว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคต ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ฯ และปรับลดจำนวนข้อให้เหลือ 10 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้มีตั้งแต่ 10 - 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และผู้ที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ

3) ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนมีความเชื่อและการคาดหวังว่าผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นกับตนนั้น มีตนเองเป็นสาเหตุ มากกว่าเกิดขึ้นเพราะคนอื่น โชคเคราะห์ ความบังเอิญ การวัดตัวแปรนี้ใช้แบบวัดที่สร้างขึ้นโดยดวงเดือน พันธุมนาวิ นงมตา วณิชทานนท์ และคณะ (2536) โดยแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เป็นประโยชน์บอกเล่าเกี่ยวกับความเชื่อว่า ผลดีหรือผลเสียที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เป็นเพราะการกระทำของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ตรงข้ามกับความเชื่อเรื่องโชคเคราะห์ ความบังเอิญ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ฯ และปรับลดจำนวนข้อให้เหลือ 10 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้มีตั้งแต่ 10 - 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง และผู้ที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

2.1.3 ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ คือ เจตคติที่ดีต่อการกระทำดี ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการดังนี้

1) เจตคติที่ดีต่อการกระทำดี หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของเด็กและเยาวชนที่มีต่อพฤติกรรม หรือการกระทำที่สังคมยอมรับหรือเป็นประโยชน์ต่อสังคม ความรู้สึกดังกล่าว อาจมีลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เห็นประโยชน์ไม่เห็นประโยชน์ เห็นคุณค่าไม่เห็นคุณค่า ตัวแปรนี้วัดโดย แบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมีจำนวน 15 ข้อ

โดยแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้มีตั้งแต่ 15 - 90 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการกระทำดีมาก และผู้ที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการกระทำน้อย

2.2 ตัวแปรตามในการวิจัย คือ ความตั้งใจที่จะกระทำดี ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการว่า ความตั้งใจที่จะกระทำดี หมายถึง การที่เด็กและเยาวชนมีความมุ่งมั่น พยายามตั้งใจใฝ่อย่างจริงจัง มีสำนึกในการที่จะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ตัวแปรนี้วัดโดยแบบวัดความคิดเห็นต่อการกระทำ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมีจำนวน 20 ข้อ โดยแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า มีมาตรวัด 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้มีตั้งแต่ 20 - 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะกระทำดีสูง และผู้ที่ได้คะแนนรวมเท่ากับหรือน้อยกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะกระทำดีต่ำ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการการศึกษาครั้งนี้ มีเครื่องมือวัดตัวแปรที่เป็นแบบสอบถามและแบบวัด มีทั้งหมด 8 ตอน ดังนี้ คือ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ
- ตอนที่ 2 แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม
- ตอนที่ 3 แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน
- ตอนที่ 4 แบบวัดตัวแบบที่กระทำดี
- ตอนที่ 5 แบบวัดการมุ่งอนาคตควบคุมตน
- ตอนที่ 6 แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม
- ตอนที่ 7 แบบวัดเจตคติที่ดีต่อการกระทำดี
- ตอนที่ 8 แบบวัดความตั้งใจที่จะกระทำดี

3.1 การได้มาซึ่งเครื่องมือและลักษณะเครื่องมือ

แบบวัดตัวแปรทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามการได้มาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แบบวัดที่มีผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพไว้ ผู้วิจัยนำมาปรับลดจำนวนข้อหรือพัฒนาบางส่วนเพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาครั้งนี้ มี 5 แบบวัด ได้แก่

แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม (แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ทางสังคม)
 แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน (แบบสอบถามสิ่งที่มีเกิดขึ้นกับฉัน) แบบวัดตัวแบบที่กระทำดี
 (แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการมีแบบอย่างที่ดี) แบบวัดการมุ่งอนาคตควบคุมตน
 (แบบสอบถามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของฉัน) และแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (แบบสอบถามความ
 คิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจ) และ กลุ่มที่ 2 เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมี 2 แบบวัด ได้แก่
 แบบวัดเจตคติที่ดีต่อการกระทำดี (แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของฉัน) และ
 แบบวัดความตั้งใจที่จะกระทำดี (แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำทุกๆ ไป)

3.1.1 แบบวัดที่มีผู้สร้างไว้แล้ว มี 5 แบบวัด

1) แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ อัจฉรา วงศ์วัฒนา
 มงคล (2533) ซึ่งมีจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตรฐานประเมินรวมค่า 6
 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าอำนาจจำแนกรายข้อซึ่งคำนวณเป็นค่า r อยู่
 ระหว่าง 4.52 - 8.85 และค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .94 ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้กับ
 กลุ่มที่คล้ายกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ฯ และปรับลดจำนวนข้อลงเหลือ 10 ข้อ ค่าอำนาจ
 จำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .28 - .69 ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .81 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้
 ว่า “แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ทางสังคม” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง “แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ทางสังคม”

คำชี้แจง

ให้เด็กและเยาวชนพิจารณาว่าแต่ละข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของเด็กและเยาวชนมาก
 น้อยเพียงใดแล้วให้ขีด เครื่องหมาย ✓ ลงบนเส้น _____ ที่มีระดับความจริงกำกับ
 เพียงแห่งเดียวต่อข้อ

1. ฉันคิดว่ามีผู้ที่คอยช่วยเหลือฉันในยามที่ฉันต้องการ

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ฉันคิดว่าคนในครอบครัวพยายามอย่างมากที่จะคอยช่วยเหลือฉัน

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2) แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน ผู้วิจัยใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนินทานนท์ และคณะ (2536) จำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะเป็น ประโยคประกอบมาตรฐานประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้วิจัยได้นำ แบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ฯ และปรับลดจำนวนข้อลง เหลือ 10 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .20 – 51 ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .71 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า “แบบสอบถามสิ่งที่มักเกิดขึ้นกับฉัน” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง “แบบสอบถามสิ่งที่มักเกิดขึ้นกับฉัน”													
คำชี้แจง	ให้เด็กและเยาวชนพิจารณาว่าแต่ละข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของเด็กและเยาวชนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีด เครื่องหมาย ✓ ลงบนเส้น _____ ที่มีระดับความจริงกำกับ เพียงแห่งเดียวต่อข้อ												
	1. แทบจะเป็นไปไม่ได้ที่ฉันจะทำให้ผู้ปกครองเปลี่ยนใจในเรื่องใด												
	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center;">_____</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">จริงที่สุด</td> <td style="text-align: center;">จริง</td> <td style="text-align: center;">ค่อนข้างจริง</td> <td style="text-align: center;">ค่อนข้างไม่จริง</td> <td style="text-align: center;">ไม่จริง</td> <td style="text-align: center;">ไม่จริงเลย</td> </tr> </table>	_____	_____	_____	_____	_____	_____	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
_____	_____	_____	_____	_____	_____								
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย								
	2. เมื่อฉันทำสิ่งใดผิดพลาด ฉันรู้สึกว่าจะไม่สามารถที่จะทำให้สิ่งนั้นกลับถูกต้องได้												
	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center;">_____</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">จริงที่สุด</td> <td style="text-align: center;">จริง</td> <td style="text-align: center;">ค่อนข้างจริง</td> <td style="text-align: center;">ค่อนข้างไม่จริง</td> <td style="text-align: center;">ไม่จริง</td> <td style="text-align: center;">ไม่จริงเลย</td> </tr> </table>	_____	_____	_____	_____	_____	_____	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
_____	_____	_____	_____	_____	_____								
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย								

3) แบบวัดตัวแบบที่กระทำดี ผู้วิจัยใช้แบบวัดของ สุภาสินี นุ่มเนียน (2546) มีจำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตรฐานประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ฯ และปรับลดจำนวนข้อลงเหลือ 10 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .23 - .65 ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .71 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า “แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการมีแบบอย่างที่ดี” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง “แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการมีแบบอย่างที่ดี”

คำชี้แจง ให้เด็กและเยาวชนตอบคำถามแต่ละประโยค โดยนึกถึงสิ่งที่ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนและเพื่อนสนิทของเด็กและเยาวชนปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ทั้งในอดีตที่ผ่านมาและในปัจจุบัน แล้วให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงบนเส้น _____ ที่มีระดับความจริงกำกับ เพียงแห่งเดียวต่อข้อ

1. ผู้ปกครองผัดนักกับฉันเสมอ

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ในขณะที่เรียน เพื่อนข้าง ๆ มักชวนกันคุยในเรื่องอื่น ๆ

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

4) แบบวัดการมุ่งอนาคตควบคุมตน ผู้วิจัยใช้แบบวัดของดวงเดือน

พันธุมนาวิน งามตา วณิชทานนท์ และคณะ (2536) มีจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มที่คล้ายกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ ฯ และปรับลดจำนวนข้อลงเหลือ 10 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .22 - .55 ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .74 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า “แบบสอบถามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของฉัน” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง “แบบสอบถามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของฉัน”

คำชี้แจง ให้เด็กและเยาวชนพิจารณาว่าแต่ละข้อความนี้ต่อไปนี้เป็นตรงกับลักษณะของเยาวชนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงบนเส้น _____ ที่มีระดับความจริงกำกับเพียงแห่งเดียวต่อข้อ

1. การประกอบกรรมดีโดยขาดผู้รู้เห็น เป็นการกระทำที่สูญเปล่า

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ในปัจจุบัน คนเรามากขาดความกล้าที่จะทำความดี

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

5) แบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ผู้วิจัยใช้แบบวัดของโกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2541) ซึ่งชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546) นำมาปรับลดให้สั้นลงเหลือ 7 เรื่อง 14 ข้อคำถาม โดยคุณภาพของแบบวัดชุดนี้ มีความสามารถในการจำแนกรายข้อ (r) เท่ากับ .25 ถึง .41 ความเที่ยงของแบบวัดชุดนี้เท่ากับ .86 ในการวิจัยใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า “แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจ” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง “แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจ”

คำชี้แจง ต่อไปนี้จะมีเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับการตัดสินใจแก้ปัญหา 7 เรื่อง ขอให้เด็กและเยาวชนสมมติว่าตนเองอยู่ในเหตุการณ์ดังกล่าว และได้ตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามเหตุการณ์นั้น ขอให้เด็กและเยาวชนพิจารณาก่อนว่า เด็กและเยาวชนตัดสินใจเช่นนั้นเพราะเหตุใด เมื่อคิดเหตุผลได้แล้วจึงอ่านคำตอบของเรื่อง ซึ่งมี 2 คำตอบ ให้พิจารณาประเมิน 6 ระดับ ตั้งแต่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” จนถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” แล้วประเมินทั้งสองคำตอบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงบนเส้นที่มีคำบรรยาย เพียงแห่งเดียวต่อข้อ ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

เรื่องที่ 1

การแจ้งความดำเนินคดีคนร้าย

นายมิ่ง เป็นราษฎรที่มีความขยันขันแข็ง เขาทำมาหากินด้วยความซื่อสัตย์ เขาบริจาคเงินกำไรส่วนหนึ่งให้กับการกุศล ช่วยพัฒนาหมู่บ้านให้เจริญขึ้นอย่างมาก และยังได้บริจาคเงินก้อนใหญ่ให้กับโรงเรียนในหมู่บ้านอีกด้วย วันหนึ่งท่านได้ทราบข่าวว่า นายมิ่งนั้นที่จริงคือผู้ต้องหาซึ่งหลบหนีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเมื่อ 2-3 ปีที่แล้ว ซึ่งทางตำรวจออกหมายจับทั่วประเทศ โดยให้รางวัลอย่างสูงแก่ผู้บอกเบาะแสแก่ตำรวจ คนในครอบครัวบอกให้ท่านไปแจ้งความ ท่านพิจารณาแล้วตัดสินใจที่จะไปแจ้งความเพราะ

1. การแจ้งความเป็นการแสดงถึงความร่วมมือกันรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย

_____

เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   ค่อนข้างเห็นด้วย   ค่อนข้างไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. การรักษาความยุติธรรมให้กับสังคม ข้าพเจ้าจะกระทำโดยไม่ลังเล

_____

เห็นด้วยอย่างยิ่ง   เห็นด้วย   ค่อนข้างเห็นด้วย   ค่อนข้างไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วย   ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.1.2 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

แบบวัดกลุ่มนี้มีทั้งหมด 2 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดเจตคติที่ดีต่อการกระทำดีและแบบวัดความตั้งใจที่จะกระทำดี โดยแต่ละข้อคำถามประกอบด้วยข้อความและมาตราประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีรายละเอียดการสร้างดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษารายละเอียดเนื้อหาของตัวแปรที่จะทำการวิจัยจากเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่ดีต่อการกระทำดีและความตั้งใจที่จะกระทำดี นำไปเขียนนิยามปฏิบัติการขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 2) สร้างแปลนของแบบวัด โดยสร้างประโยคคำถามภายใต้ขอบข่ายของเนื้อหาต่าง ๆ ตามนิยามปฏิบัติการ จัดสร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อการกระทำดี จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดความตั้งใจที่จะกระทำดี จำนวน 30 ข้อ
- 3) นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความ ความครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษาอีกครั้งพร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
- 4) นำแบบวัดเจตคติที่ดีต่อการกระทำดี และแบบวัดความตั้งใจที่จะกระทำดี ไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนด
- 5) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือก่อนนำไปใช้
- 6) ผู้วิจัยนำแบบวัดเจตคติที่ดีต่อการกระทำดีและแบบวัดความตั้งใจที่จะกระทำดี ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 5 จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 50 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง (แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง)
- 7) นำผลที่ได้จากข้อ 6 มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงคุณภาพของแบบวัดโดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) และนำมาคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีอำนาจจำแนกสูงได้ข้อคำถามแบบเจตคติที่ดีต่อการกระทำดี จำนวน 15 ข้อและแบบวัดความตั้งใจที่จะกระทำดี จำนวน 20 ข้อ
- 8) นำแบบวัดที่คัดเลือกไว้แล้วในข้อ 7 มาหาค่าความเที่ยง โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แบบวัดความตั้งใจที่จะกระทำดีได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .86 และแบบวัดเจตคติที่ดีต่อการกระทำดี ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .90

9) นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้มาจัดทำเป็นเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และให้ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งก่อนนำไปใช้ ซึ่งได้แบบวัดที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) แบบวัดเจตคติต่อการกระทำดี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อความจำนวน 15 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .37 – 76 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .86 ในการวิจัยนี้ใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า “แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของฉันทัน” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง “แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของฉันทัน”

คำชี้แจง ให้เด็กและเยาวชนพิจารณาว่าแต่ละข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของเด็กและเยาวชนมากน้อยเพียงใด แล้วให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงบนเส้น _____ ที่มีระดับความจริงกำกับเพียงแห่งเดียวต่อข้อ

1. ฉันทันจะเก็บเศษกระดาษที่ตกอยู่โดยที่ไม่ต้องมีใครบอก

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ฉันทันปฏิบัติตามกฎระเบียบ เพราะฉันทันต้องการให้สังคมสงบเรียบร้อย

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

(2) แบบวัดความตั้งใจที่จะกระทำดี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยข้อความจำนวน 20 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .37 – 72 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .90 ในการวิจัยนี้ใช้ชื่อแบบวัดนี้ว่า “แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำต่างๆไป” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง “แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำต่างๆไป”

คำชี้แจง ให้เด็กและเยาวชนพิจารณาว่าแต่ละข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของเด็กและเยาวชนมากน้อยเพียงใดแล้วให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ลงบนเส้น _____ ที่มีระดับความจริงกำกับ เพียงแห่งเดียว

ต่อข้อ

1. ฉันรู้สึกพึงพอใจที่จะช่วยทำงานให้กลุ่มหรือสังคม

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ฉันพร้อมที่จะแบ่งปันทรัพย์สินของให้กับผู้อื่นที่ขาดแคลน

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามลำดับ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากประธานสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี

4.2 นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลส่งต่อผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี ดังนี้ 1) ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง 2) ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดในการกรอกแบบสอบถามและวิธีการตอบให้กลุ่มตัวอย่างทราบ 3) ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้มานั้น เมื่อตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิจัย ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่สำคัญมีดังนี้

5.1 สถิติเชิงบรรยายอย่างง่าย คือร้อยละ(%) ค่าเฉลี่ย(Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัย (Range) เพื่อใช้ในการอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

5.2.1 ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three – way Analysis of Variance) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ 2

5.2.2 ใช้สถิติวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 3

5.2.3 มีสถิติชั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe's Method) ซึ่งกระทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย โดยใช้เกณฑ์แตกต่างของเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 5 % (Cohen,1977)